

نتایج

قبل از پرداختن به آزمون الگوی ساختاری یا فرضیه های تحقیق، در جدول ۱ شاخص های توصیفی متغیرها جهت بررسی پراکندگی مناسب و نرمال بودن توزیع داده ها ارائه شده اند.

جدول ۱: شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
روابط دانش آموزان	۳/۲۷	۰/۹۸	-۰/۵۸	-۰/۱۸
روابط دانش آموزان و معلمان	۳/۰۶	۱/۰۲	-۰/۳۲	-۰/۶۹
نیاز به ارتباط	۳/۸۶	۰/۶۸	-۰/۶۳	۰/۵۶
نیاز به شایستگی	۳/۴۴	۰/۸۰	-۰/۴۹	۰/۰۵
نیاز به خودمختاری	۲/۹۶	۰/۷۸	-۰/۱۶	-۰/۳۶
عملکرد تحصیلی	۱۶/۶۶	۱/۹۳	-۰/۶۲	۰/۴۵

با توجه به جدول ۱ مقادیر چولگی و کشیدگی نشانگر نرمال بودن توزیع داده ها می باشند. شاخص انحراف استاندارد برای تمامی متغیر نشان می دهد که نمرات فاصله بسیار کمی از میانگین دارند. در جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای تحقیق گزارش شده است.

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

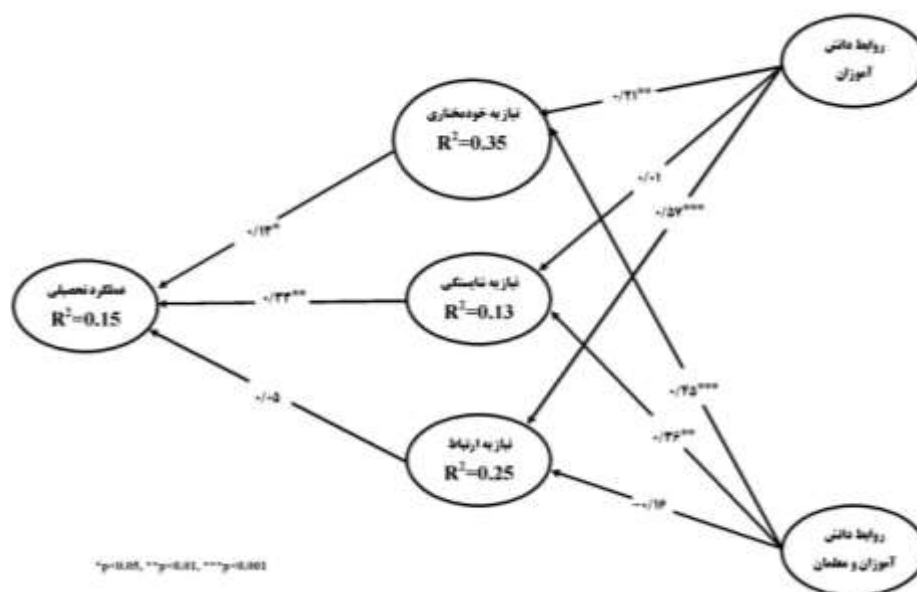
شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	روابط دانش آموزان	۱					
۲	روابط دانش آموزان و معلمان	۰/۴۵**	۱				
۳	نیاز به ارتباط	۰/۳۶**	۰/۱۲*	۱			
۴	نیاز به شایستگی	۰/۱۴*	۰/۳۱**	۰/۳۱**	۱		
۵	نیاز به خودمختاری	۰/۳۲**	۰/۴۴**	۰/۱۹**	۰/۳۴**	۱	
۶	عملکرد تحصیلی	۰/۰۹	۰/۱۲*	۰/۲۰**	۰/۳۶**	۰/۲۸**	۱

*p<0.05, **p<0.01

با توجه به جدول ۲، رابطه ابعاد فرهنگ مدرسه یعنی، روابط دانش آموزان و روابط دانش آموزان و معلمان با نیاز به ارتباط، شایستگی و خودمختاری معنی دار می باشند. رابطه نیازهای روانشناختی اساسی یعنی، ارتباط،

شایستگی و خودمختاری نیز با عملکرد تحصیلی معنی دار می باشند. همچنین رابطه بعد روابط دانش آموزان و معلمان با عملکرد تحصیلی معنی دار می باشد.

برای آزمون الگوی نظری پژوهش و برازش آن با داده های گردآوری شده، از روش بیشینه احتمال استفاده شد. لازم به ذکر است که از نرم افزار لیزرل نسخه ۸/۸۰ برای آزمون الگوی نظری و فرضیه های تحقیق استفاده شد. در شکل ۲ الگوی آزمون شده پژوهش حاضر ارائه شده است.

شکل ۲: الگوی آزمون شده پژوهش

با توجه به شکل ۲، ابعاد روابط دانش آموزان و روابط دانش آموزان و معلمان در مجموع ۳۵ درصد از تغییرات نیاز به خودمختاری، ۱۳ درصد از تغییرات نیاز به شایستگی و ۲۵ درصد از واریانس نیاز به ارتباط را تبیین می کنند. نیازهای روانشناختی اساسی نیز در مجموع ۱۵ درصد از تغییرات عملکرد تحصیلی را پیش بینی می کنند.

برای بررسی نقش واسطه ای نیازهای روانشناختی اساسی در ارتباط فرهنگ مدرسه با عملکرد تحصیلی از روشی که فرازیر، تیکس و بارون^۱ (۲۰۰۴) پیشنهاد نموده اند استفاده شد. برای این امر آنها آزمون همزمان دو مدل را پیشنهاد می کنند. (۱) مدل اثرات اصلی که در آن مسیرهایی از فرهنگ مدرسه بر عملکرد تحصیلی ترسیم می کنند و (۲) مدل میانجی یا مدل پژوهش حاضر که هیچ اثر مستقیمی از فرهنگ مدرسه بر عملکرد تحصیلی فرض نشده است. اگر تفاوت خن دو مدل اثرات اصلی با مدل میانجی معنی دار نباشد در نتیجه نقش میانجی نیازهای

1. Frazier, Tix and Baroon

روانشناختی تایید می شود. در پژوهش حاضر شاخص خی دو برای مدل اثرات اصلی ۴۵۵/۲۵ با درجه آزادی ۲۶۴ و برای مدل میانجی آماره خی دو ۴۶۰/۳۶ با درجه آزادی ۲۶۶ بدست آمد. در نتیجه در تحقیق حاضر ($\Delta\chi^2 = 5/11$) بدست آمد که با توجه به درجه آزادی ۲ معنی دار نمی باشد، بنابراین نقش واسطه ای نیازهای روانشناختی اساسی در ارتباط بین فرهنگ مدرسه و عملکرد تحصیلی تایید می شود. در جدول ۳ نیز نتایج بررسی فرضیه های تحقیق گزارش شده اند.

جدول ۳: نتایج بررسی فرضیه های تحقیق

نتیجه	p	t	β	فرضیه
حمایت شد	۰/۰۵	۲/۰۷	۰/۱۳	۱- نیاز به خودمختاری اثر مثبت بر عملکرد تحصیلی دارد.
حمایت شد	۰/۰۰۱	۴/۹۷	۰/۳۳	۲- نیاز به شایستگی اثر مثبت بر عملکرد تحصیلی دارد.
حمایت نشد	-	۰/۷۴	۰/۰۵	۳- نیاز به ارتباط اثر مثبت بر عملکرد تحصیلی دارد.
حمایت شد	۰/۰۱	۲/۶۴	۰/۲۱	۴- رابطه دانش آموزان با یکدیگر اثر مثبت بر نیاز به خودمختاری دارد.
حمایت نشد	-	۰/۰۶	۰/۰۱	۵- رابطه دانش آموزان با یکدیگر اثر مثبت بر نیاز به شایستگی دارد.
حمایت شد	۰/۰۰۱	۵/۳۹	۰/۵۷	۶- رابطه دانش آموزان با یکدیگر اثر مثبت بر نیاز به ارتباط دارد.
حمایت شد	۰/۰۰۱	۵/۳۲	۰/۴۵	۷- رابطه دانش آموزان با معلمان اثر مثبت بر نیاز به خودمختاری دارد.
حمایت شد	۰/۰۱	۳/۹۹	۰/۳۶	۸- رابطه دانش آموزان با معلمان اثر مثبت بر نیاز به شایستگی دارد.
حمایت نشد	-	-۱/۹۰	-۰/۱۶	۹- رابطه دانش آموزان با معلمان اثر مثبت بر نیاز به ارتباط دارد.
حمایت شد	-	d.f= 2	$\Delta\chi^2 = 5/11$	۱۰- نقش واسطه ای نیازهای روانشناختی در رابطه فرهنگ مدرسه و عملکرد تحصیلی

با توجه به جدول ۳، از فرضیه های یک و دو یعنی اثر مثبت نیاز به خودمختاری و شایستگی بر عملکرد تحصیلی حمایت شد. از فرضیه های ۴ و ۶ یعنی اثر مثبت رابطه دانش آموزان با یکدیگر بر نیاز به خودمختاری و ارتباط حمایت شد. همچنین از فرضیه های ۷ و ۸ یعنی اثر مثبت رابطه دانش آموزان با معلمان بر نیاز به خودمختاری و شایستگی حمایت شد. علاوه بر آن از فرضیه ۱۰ مبنی بر نقش واسطه ای نیازهای روانشناختی در ارتباط بین فرهنگ مدرسه و عملکرد تحصیلی نیز حمایت شد. نتایج جدول ۳ از فرضیه ۳ یعنی اثر نیاز به ارتباط بر عملکرد و فرضیه ۵ یعنی، اثر رابطه دانش آموزان بر نیاز به شایستگی و فرضیه ۹ یعنی، اثر روابط دانش آموزان با معلمان بر نیاز به ارتباط حمایت نشد.

برای بررسی میزان برازش مدل آزمون شده از شاخص های معرفی شده توسط گیفن و همکاران^۲ (۲۰۰۰) استفاده شد. این شاخص ها شامل $X^2/d.f$ که مقادیر کمتر از ۳ قابل پذیرش هستند، شاخص نیکویی برازش^۳

(GFI)، شاخص برازش تطبیقی^۴ (CFI) که مقادیر بیشتر از ۰/۹ نشانگر برازش مناسب الگوی هستند، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته^۵ (AGFI) که مقادیر بیشتر از ۰/۸ قابل قبول هستند، شاخص برازش ایجاز^۶ (PNFI) که مقادیر بیشتر از ۰/۶ نشانگر برازش مناسب الگوی هستند و مجذور میانگین مربعات خطای تقریب^۷ (RMSEA) که مقادیر کمتر از ۰/۰۸ نشانگر برازش مناسب الگوی هستند. در جدول ۴ شاخص های برازش الگوی آزمون شده گزارش شده اند که با توجه به معیارهایی که گیفن و همکاران (۲۰۰۰) مطرح نموده اند، الگوی آزمون شده برازش مناسبی با داده های گردآوری شده دارد.

جدول ۴: شاخص های برازش الگوی آزمون شده پژوهش

RMSEA	PNFI	AGFI	CFI	GFI	X ² /d.f.
۰/۰۵	۰/۸۱	۰/۸۷	۰/۹۶	۰/۹۰	۱/۷۳

-
3. Goodness of Fit Index
 4. Comparative Fit Index
 5. Adjusted Goodness of Fit Index
 6. Parsimony Fit Index
 7. Root Mean Square Error of Approximation